

VERKIEZINGSPROGRAMMA
Waterschap Zuiderzeeland 2023-2027

“BETER WATERSCHAP VOOR BETER WATER!”

MET HART, VOOR

WATERSCHAP ZUIDERZEELAND
WATER

50
PLUS

Gelijktijdig met de verkiezingen van de Provinciale Staten op 15 maart 2023 wordt de kiezer gevraagd ook zijn stem uit te brengen voor het Algemeen Bestuur van de waterschappen (de Verenigde Vergadering).

Waterschap Zuiderzeeland wordt voorgezeten door de dijkgraaf die samen met heemraden het dagelijkse bestuur vormt. Dit dagelijks bestuur van 5 personen wordt gekozen uit en door de Verenigde Vergadering die uit 25 personen bestaat. Van deze 25 zetels zijn 7 vaste zetels voorbehouden aan bepaalde categorieën zoals boeren, bedrijfsleven en natuurorganisaties. De restzetels (18) worden door de kiezers (ingezetenen) in het waterschapsgebied gekozen.

De taken van Waterschap Zuiderzeeland

dat totaal 150.000 ha land en 100.000 ha water onder haar beheer heeft zijn:

■ **WATERBEHEERSING**

Hieronder vallen de ruim 251 km dijken die rondom de polders liggen en ons beschermen tegen het buitenwater (IJsselmeer, Markermeer, IJmeer en Randmeren). Regelmatig worden de dijken geïnspecteerd op schade en er vindt doorlopend onderhoud plaats aan deze dijken en oevers.

■ **WATERKWANTITEITSBEHEER**

Waterschap Zuiderzeeland regelt het waterpeil in Flevoland. Dit doet het waterschap met gemalen,

inlaatwerken en stuwen die grotendeels automatisch zijn afgesteld. De stand van het waterpeil in sloten, vaarten en tochten is zeer belangrijk omdat onze provincie bijna helemaal onder de zeespiegel ligt. Neerslag en kwelwater (water dat onder de dijk door terug de polder in loopt) zorgen ervoor dat er altijd water in Flevoland binnenkomt dat ook weer moet worden uitgemaal.

■ **WATERKWALITEITSBEHEER**

- Zuiveren van ons afvalwater d.m.v. afvalwaterzuiveringsinstallaties;
- Controle op de kwaliteit van het oppervlaktewater (botulisme, vissterfte);
- Controle op zwemwater.

■ **MUSKUSRATTENBESTRIJDING**

Muskusratten komen sinds de jaren veertig van de vorige eeuw voor in Nederland. Deze ratten zijn echte gravers. Ze maken gangen en holen in dijken en langs kades en oevers van de watergangen. Deze kunnen daardoor inzakken en dat kan zelfs tot overstromingen leiden. Daarom moet de muskusrat bestreden worden.

Hoe wordt dit allemaal betaald?

Om alle bovengenoemde taken te kunnen uitvoeren moet er geld zijn. Het waterschap ontvangt hiervoor geen bijdrage van de overheid dus heft daarom van alle belanghebbenden in het gebied belasting.

Met de opbrengst van de zuivering- en verontreinigingsheffing wordt al het afvalwater uit woningen en bedrijven gezuiverd en worden de afvalwaterzuiveringsinstallaties onderhouden, uitgebreid of vernieuwd. Uit de watersysteemheffing (omslag) betaalt het waterschap alles wat nodig is om wateroverlast en overstromingen in het gebied te voorkomen. Denkt u daarbij aan onderhoud of vernieuwing van gemalen, dijken, kades en stuwen. Ook het verbreden van oevers en het aanleggen van waterbergingsgebieden wordt uit deze omslagheffing betaald. Met een deel van dit geld zorgt het waterschap ook voor schoon water in vaarten, tochten en (zwem)plassen en voor de natuurontwikkeling door aanleg van natuurvriendelijke oevers.

Waarom doet 50PLUS Flevoland mee aan deze verkiezingen?

In Nederland kun je niet om water heen, waar je ook bent er is altijd water te zien en vooral in Flevoland. Het is een polder, volledig omringd door het water van het Markermeer, IJsselmeer en de Randmeren. Dat betekent dat het waterschap als eerste kerntaak het onderhoud en de controle van de dijken goed moet veiligstellen zodat de dijken aan de eisen voldoen en vooral ook blijven voldoen.

50PLUS Flevoland vindt dat er moet worden samengewerkt met alle overheden in en om het gebied om te voorkomen dat lokale ruimtelijke belangen voorgaan op de waterbeheersingsbelangen. Een "specifieke" verankering van het waterbeheer en de positie van de waterschappen in de Omgevingswet zou een 'must' moeten zijn. Deze samenwerking moet er voor zorgen dat de organisaties beter op elkaar worden afgestemd. Het is tegenwoordig geen uitzondering meer dat een inwoner met regeltjes van drie overheidsinstellingen worden geconfronteerd die elkaar vaak ook nog eens tegenspreken. Tegengaan van bureaucratie moet een hoofdthema worden bij Waterschap Zuiderzeeland met als doel een meer efficiënt werkende organisatie.

De voorgestelde samenwerking moet vooral met de provincie worden aangegaan daar zij als hoofdbeheerder van het gebied een grote inbreng heeft. Een goede verdeling van taken leidt ertoe dat kosten kunnen worden bespaard. Het is te idioot voor woorden dat het waterschap bijvoorbeeld het dijklichaam van de Oostvaardersdijk inspecteert terwijl een kilometer verder de provincie het asfalt keurt. Deze taak zou ook gecombineerd kunnen worden waardoor kosten kunnen worden bespaard.

Ook moet de inwoner meer mogelijkheden krijgen tot inspraak. Op dit moment heeft het gros van de Flevolandse inwoners geen idee wat er achter de feeërieke gevel van het waterschapshuis plaatsvindt. De afgevaardigden van 50PLUS Flevoland willen dat veranderen door een actieve informatiestroom naar hun kiezers waardoor zij op de hoogte blijven van wat er gebeurt en waar

nodig commentaar en advies gegeven kan worden op de genomen of nog te nemen besluiten. Hier geldt dat het publieke belang terug moet komen en het zullen de politici zijn die daarin het initiatief zullen moeten nemen. De afgevaardigden van 50PLUS Flevoland zullen zich daarvoor inzetten.

50PLUS Flevoland vindt dat de belastingheffingen in de hand moeten worden gehouden. De belastingen die gebaseerd zijn op de WOZ-waarde moeten kritisch worden bekeken vooral omdat gemeentes er een handje van hebben de WOZ waarde te manipuleren om zodoende een zo hoog mogelijke opbrengst te krijgen. Het waterschap mag hier niet klakkeloos in meegaan. Dit geldt ook voor de gemeenschappelijke regelingen die het waterschap aangaat met andere overheden. Dit soort samenwerking leidt vaak tot nieuwe organisaties die een eigen leven gaan leiden waarbij de kosten vaak uit het oog worden verloren. Dit soort privatisering van veiligheid is uit den boze en dient de inwoners niet maar scheidt juist meer afstand tot het bestuur en de transparantie van de organisatie. 50PLUS Flevoland zal nauw letten op de ingediende begrotingen en op een getrouwe begrotingsdiscipline.

Algemeen

Aspecten zoals natuur- en milieubescherming, klimaatbeleid en het plaatsen van windmolens behoren niet tot de primaire (kern)taken van Waterschap Zuiderzeeland. Hier zijn andere overheden verantwoordelijk voor. Voor eigen gebruik en een duurzame bedrijfsvoering (CO2) kan Waterschap Zuiderzeeland wel duurzame 'energiebronnen' inzetten.

50PLUS staat op het standpunt dat het waterschap op een zuivere, financieel en maatschappelijk verantwoorde en zorgvuldige wijze haar kerntaken moet uitvoeren. 50PLUS Flevoland streeft dan ook naar een goede financiële huishouding van het waterschap. Zij zet zich in voor een flexibel en goed gestructureerde organisatie. Hierbij zijn nationale en internationale (EU) wet- en regelgeving de meetpunten voor het te voeren beleid. Op beleidsterreinen die niet behoren tot de kerntaken van het waterschap dient het waterschap, wat 50PLUS betreft, zo terughoudend mogelijk te zijn mede omdat beschikbare budgetten ook bij de andere partijen/overheden zijn ondergebracht. 50PLUS wil met deze terughoudendheid voorkomen dat de lasten voor burgers, bedrijven en agrariërs stijgen; dus géén lastenverzwaring maar eerder een lastenverlichting door een goed (financieel) beleid. Dit laatste geldt voor alle inwoners en in het bijzonder voor inwoners met een laag inkomen.

Waterbeheer is heel belangrijk en kan ook landelijke grote impact hebben. Het is dus een nationaal politiek belangrijk onderwerp. Daarom is inbreng vanuit de landelijke politiek niet vreemd maar juist gewenst. 50PLUS heeft duidelijke opvattingen over het water- en zuiveringsbeheer van de waterschappen.

1. De speerpunten van 50PLUS
2. Focus op kerntaken!
3. Droge voeten (waterveiligheid)!
4. Schoonwater, waterkwaliteit omhoog!
5. Toekomstgericht duurzaam waterbeheer!
6. Evenredige lasten-/kostenverdeling en geen winstoogmerk!
7. Schulden voorkomen/verlagen en een rekenkamer(commisssie)!
8. Minder bureaucratie!
9. Geen belangenverstremgeling!
10. Pragmatisch!
11. Regeren is vooruitzien!

1. Focus op kerntaken (prioriteiten)!

Het waterschap behoort zich louter bezig te houden met haar primaire (kern)taken en behoort geen andere activiteiten of initiatieven buiten het waterschapgebied te ontplooien. De hierbij behorende begrotingen zijn sluitend zodat deze taken ook uitgevoerd kunnen worden.

2. Droge voeten (waterveiligheid)!

Voorkomen van overstromingen en de veiligheid voor bewoners in deze staat altijd voorop. Oplossingen hiervoor kunnen divers zijn. Dijken en kades behoren voldoende hoog te zijn en dijken moeten onder bewaking staan. In noodsituaties kunnen ook delen van het land gecontroleerd onder water worden gezet. Hierbij dient te allen tijde ook een bedrijfseconomische afweging gemaakt te worden. Dit kan in uitzonderlijke gevallen leiden tot onteigening. Ook dient er meer en meer gekeken te worden naar de natuurgebieden om deze eventueel in te zetten als tijdelijke waterberging bij hoogwater.

Steeds vaker zullen we te maken krijgen met extreme weersomstandigheden. 50PLUS vindt dan ook dat het waterschap voorop moet lopen met de aanpak van calamiteiten. Er moet een gedegen Calamiteitenplan komen met daarbij een gestructureerde en geoefende calamiteitenorganisatie.

3. Schoonwater, waterkwaliteit omhoog!

Om de kwaliteit op peil te brengen met de (Europese) Kaderrichtlijn Water moet het waterschap maatregelen nemen om de waterkwaliteit te verbeteren. Dit kan betekenen dat er nadere regels van kracht worden die o.a. gewasbescherming, onkruidbestrijding, besproeien van gewassen en vuilwaterafvoer inperken (hierbij dient ook aandacht te zijn voor de lozingen van bedrijven, medicijnresten en microplastics). Aanvullende maatregelen kunnen ook genomen worden als het waterpeil in het geding komt. In beide situaties (kwaliteit en peil) wordt samen met betrokkenen altijd een belangenafweging gemaakt. Zeker het besproeien van gewassen en een te hoog- of te laag waterpeil kan leiden tot grote economische schade voor de landbouwondernemer.

Een goede kwaliteit geldt uiteraard ook voor zwembadwater waarvoor het waterschap verantwoordelijk is (geldt niet voor commerciële zwembaden/-baden). Hier zet het waterschap zich in om onder anderen blauwalg te voorkomen en te bestrijden.

4. Toekomstgericht duurzaam waterbeheer!

Klimaatverandering en temperatuurstijgingen zijn funest voor ouderen en andere kwetsbare groepen. Dit kan leiden tot vroegtijdig overlijden. 50PLUS maakt zich sterk voor deze groepen en werkt aan een langjarige visie op het vlak van duurzaamheid en klimaatadaptatie. Ook de waterhuishouding moet geschikt worden gemaakt voor zowel onze huidige als de toekomstige generatie (fit for the future).

Deze visie dient op een zodanige geleidelijke wijze ingevoerd te worden dat dit geen of zeer beperkte kosten met zich meebrengt. Toekomstige opbrengsten door innovatie en samenwerking dienen de kosten te dekken.

Het waterschap dient wat 50PLUS betreft duurzaam te werk te gaan. Bij alle plannen dient de factor duurzaamheid te worden overwogen en te worden afgewogen. Hierbij zal de zogenoemde circulaire economie een rol bij moeten spelen. Zaken als hergebruik van teruggewonnen grondstoffen, eigen energieopwekking en beperking van de uitstoot van CO₂ dienen steeds betrokken te worden bij alle besluitvorming.

Hiervoor zal ook de samenwerking met omliggende dorpen en steden worden gezocht. Het waterschap kan meedenken om de rioleringen op peil te brengen, afkoppelen van hemelwater te

bevorderen en berging van water te realiseren. Ook hier kan het waterschap helpen met informatie om het 'waterbewustzijn' bij overheden en inwoners te vergroten.

5. Evenredige lasten-/kostenverdeling en geen winstoogmerk!

50Plus is voor een belastingstelsel dat meer recht doet aan het beginsel "de vervuiler betaalt". De Europese normen hiervoor zijn het uitgangspunt. Ook is voor 50PLUS het profijtbeginsel, wie het meest profiteert van het werk van het waterschap dient ook de (zwaarste) lasten te dragen. De waterschapsbelasting wordt nu in onze ogen te veel bij de ingezetenen (burgers) neergelegd en te weinig bij de andere partijen (bedrijven, ongebouwd en natuur). Het principe "wie het meest profiteert moet ook de hoogste lasten dragen" is ons motto. Dit is onze inzet voor de komende verkiezingen.

Hiervoor zal het huidige belastingsysteem stevig op de schop moeten. Hierbij is het conceptplan van de Commissie Aanpassing Belastingen (CAB) voor 50PLUS onacceptabel door de onrechtvaardige lastenverhoging. (Deze verhoging kan voor de inwoners oplopen tot wel 23%).

Het huidige voorstel van de Unie van Waterschappen om het stelsel te veranderen doet hier onvoldoende recht aan de uitgangspunten "profijtbeginsel" en "de vervuiler betaald" en is bovendien erg ingewikkeld. 50PLUS ziet daarom meer in een aanpassing van het huidige systeem met bv. het waterverbruik als grondslag.

50PLUS wil een nieuwe commissie instellen die opnieuw gaat kijken naar een aanpassing van de (huidige) belastingstructuur. De doelstellingen EERLIJK, TRANSPARANT EN UITLEGBAAR dienen hierbij "top"- prioriteit te krijgen. Wij stellen onze kennis en kunde daarvoor beschikbaar.

50PLUS maakt zich sterk om de oneerlijke 'subsidiëring' (veel te lage belastingtarieven) van commercieel geëxploiteerde 'natuur' te stoppen.

50PLUS is voor "kwijtschelding" maar vindt dat dit niet de taak is van het waterschap maar thuishoort bij de belastingdienst en gemeenten en daar zal het ook moeten worden geborgd. Essentieel op dit punt is dat er dus afstemming dient plaats te vinden met gemeentes en/of de Belastingdienst. Hierbij dient in acht te worden genomen dat het indienen van een verzoek tot het doen kwijtschelden van de Waterschapsbelasting zowel digitaal als ook op papier gehandhaafd blijft. Bovendien is 50PLUS van mening dat het aanvragen van kwijtschelding laagdrempelig moet blijven of moet worden gemaakt.

De waterschapsbelasting dient gerelateerd te zijn aan de kosten die het waterschap maakt. (Deze kunnen per regio anders zijn). Hierbij staat voor 50PLUS ook de verdeling ter discussie. Wij zijn van mening dat de billijkheid van de huidige verdeling voor huishoudens, 1 en 3 of meer personen, dient te worden aangepast om meer recht te doen aan de feitelijke gezinssamenstelling.

Dankzij 50PLUS is in het UvW-voorstel (Unie van Waterschappen) deze aanpassing opgenomen. Maar kijkend naar de ontwikkeling van het UvW-voorstel zijn we hier nu niet meer zeker van.

50PLUS blijft zich dus sterk maken voor deze verdeling in eist dat deze aangepast moet worden in; 1, 2, 3, 4 en meer. Voor 50PLUS is het heffen van de zuiveringsheffing gebaseerd op het drinkwaterverbruik ook een acceptabel alternatief omdat ook hiermee recht wordt gedaan aan de feitelijke gezinssamenstelling.

50PLUS streeft naar beperkte lastenverhogingen voor de inwoners. (maximaal de inflatiecorrectie). Mochten waterschappen eventueel winsten boeken, dan moet het waterschap deze winst storten in een egalisatiefonds waarmee toekomstige tariefstijgingen opgevangen kunnen worden en de heffingen laag kunnen blijven.

6. Schulden voorkomen / verlagen en een rekenkamer(commissie)!

50PLUS wil een goede financiële huishouding van het waterschap.

Wij willen dat het waterschap een sober investeringsbeleid voert en terughoudend is met investeringen in niet-kerntaken (zoals o.a. natuur; wat een kerntaak is van de provincie). Schuldenopbouw moet worden voorkomen en schuldenverlaging moet ter hand worden genomen. Op dit punt kan de BTW-plicht voor het waterschap worden afgeschaft. In de betalingsmethodiek van; inwoner → waterschap → rijksoverheid wordt nu 2 keer BTW betaald. Het hierdoor extra besteedbaar geld dient te worden gebruikt om de schulden te verlagen en de tarieven voor inwoners te verlagen en laag te houden.

50PLUS ziet een sterke rol weggelegd voor een wettelijk geregelde ambtelijke rekenkamer(commissie) voor ieder waterschap.

7. Minder bureaucratie!

50PLUS wil een efficiënte en effectieve overheid. Indien het samengaan van waterschappen hier een bijdrage aan kan leveren zal 50PLUS een fusie ondersteunen. Een fusie moet dan wel vanuit het waterschap worden geïnitieerd en niet worden opgelegd. Dit kan kosten besparen door een lagere overhead en minder inzet van externe bureaus. Bovendien kan zo een bijdrage worden geleverd aan een meer democratische verankering evenals een betere afstemming met andere beleidsterreinen

Bij minder bureaucratie hoort ook een mentaliteitsverandering.

50PLUS wil in plaats van praten OVER de inwoners praten MET de inwoners tot norm verheffen.

8. Geen belangenverstrengeling!

50PLUS streeft naar een groter democratisch gehalte bij de samenstelling van het bestuur van het waterschap. Geborgde zetels zijn volgens 50PLUS niet democratisch (geborgde zetels zijn zetels die vast worden bezet door bepaalde groeperingen en niet via verkiezingen worden ingevuld). Alle zetels dienen door middel van verkiezingen te worden verkregen.

Besluiten van het waterschapsbestuur moeten frequent openbaar worden gemaakt. De provincies moeten hier toezicht op uitoefenen.

9. Pragmatisch!

Recreatie (varen, sportvissen, zwemmen, etc.) maar ook aanleg van akkerranden zijn op zich geen primaire (kern)taak van het waterschap. Maar wij willen dit wel mogelijk maken omdat water van ons allemaal is. Het beleven van 'water' draagt in onze ogen ook bij aan het 'waterbewustzijn'. Als bij de planvorming hier rekening mee kan worden gehouden, zonder dat dit aanzienlijke kosten met zich meebrengt, is dit een goede zaak. Uiteraard vraagt dit een goede afstemming met de verantwoordelijke partijen of grondeigenaar/pachter.

Wordt het waterschap gevraagd taken van andere overheden over te nemen dan dient hierbij ook de kosten gedragen te worden door de opdrachtgever. Dat geldt ook voor kennis en kunde. Deze mogen tegen betaling beschikbaar worden gesteld, zowel nationaal als internationaal.

10. Regeren is vooruit zien!

Voor 50PLUS betekent dit, dat maatregelen waarvan we nu al weten dat deze nu of in de toekomst nodig zijn begroot¹ moeten worden, zodat er achteraf geen extra hoge kosten gemaakt hoeven te worden. Wij denken dan onder meer aan de klimaatadaptatie, de invoering van de omgevingswet, het Deltaplan, het aanleggen van vistrappen ten behoeve van vismigratie, etc.

1) Het begroten van toekomstige investeringen dient uiteraard gedaan te worden met de partners. Sommige zaken overstijgen de kerntaken van het waterschap maar raken die wel. Dus afstemming met oog voor de toekomst is wat 50PLUS betreft essentieel.

50PLUS heeft in de Tweede Kamer al een eerste aanzet gegeven om de waterschappen meer ruimte te geven om de toekomstige uitdagingen aan te kunnen. Daarom moet samen met de regering geregeld worden dat wettelijke belemmeringen worden weggenomen. Er moet op het gebied van o.a. innovatie en productie van grondstoffen uit slib en gebruikt water passende wet- en regelgeving komen, zodat deze grondstoffen ook weer (her)gebruikt kunnen worden.

Het begroten van toekomstige investeringen dient uiteraard gedaan te worden met de partners. Sommige zaken overstijgen de kerntaken van het waterschap maar raken die wel. Dus afstemming met oog voor de toekomst is wat 50PLUS betreft essentieel.

Het personeelsbeleid is voor 50PLUS belangrijk. Wij streven naar een flexibele en goed gestructureerde organisatie. Deze dient qua leeftijd een afspiegeling te zijn van onze maatschappij. Ouderen horen daar ook een plaats te krijgen. Er moet een beleid komen om de ouderen met hun kennis, kunde en ervaring voor de organisatie te behouden. Bij vacatures dienen zij op basis van gelijkheid te worden benaderd.

Verhoging van de efficiency en kwaliteit bij de uitvoering van al haar taken behoort binnen het waterschap tot topprioriteit verheven te worden. Verzakkende dijken, overstromingen, vervuild water, verdroging en watertekort moeten worden uitgebannen. Een streng waterschap dat met de allerhoogste kwaliteitsnormen werkt bij de uitvoering van haar (kern)taken is wat 50PLUS betreft een "must".

Uw veiligheid en Uw belang staat voor 50PLUS voorop!!